

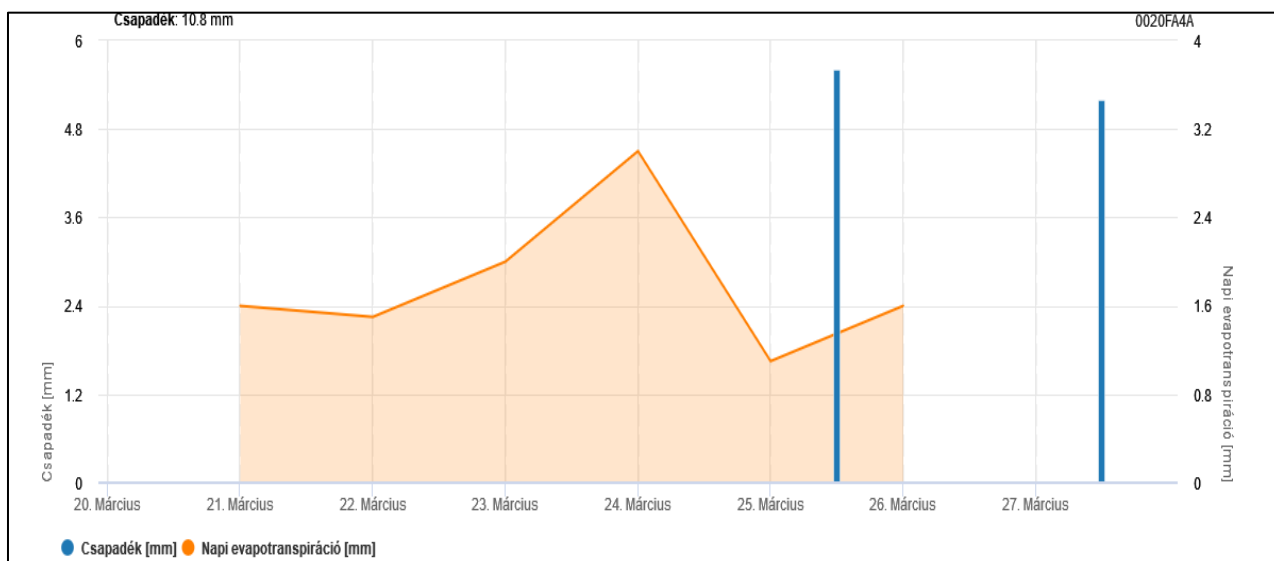

MAGYAR NÖVÉNYVÉDŐ MÉRNÖKI ÉS NÖVÉNYORVOSI KAMARA Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezet

Hajdú-Bihar Megye növényvédelmi időszakos helyzetképe

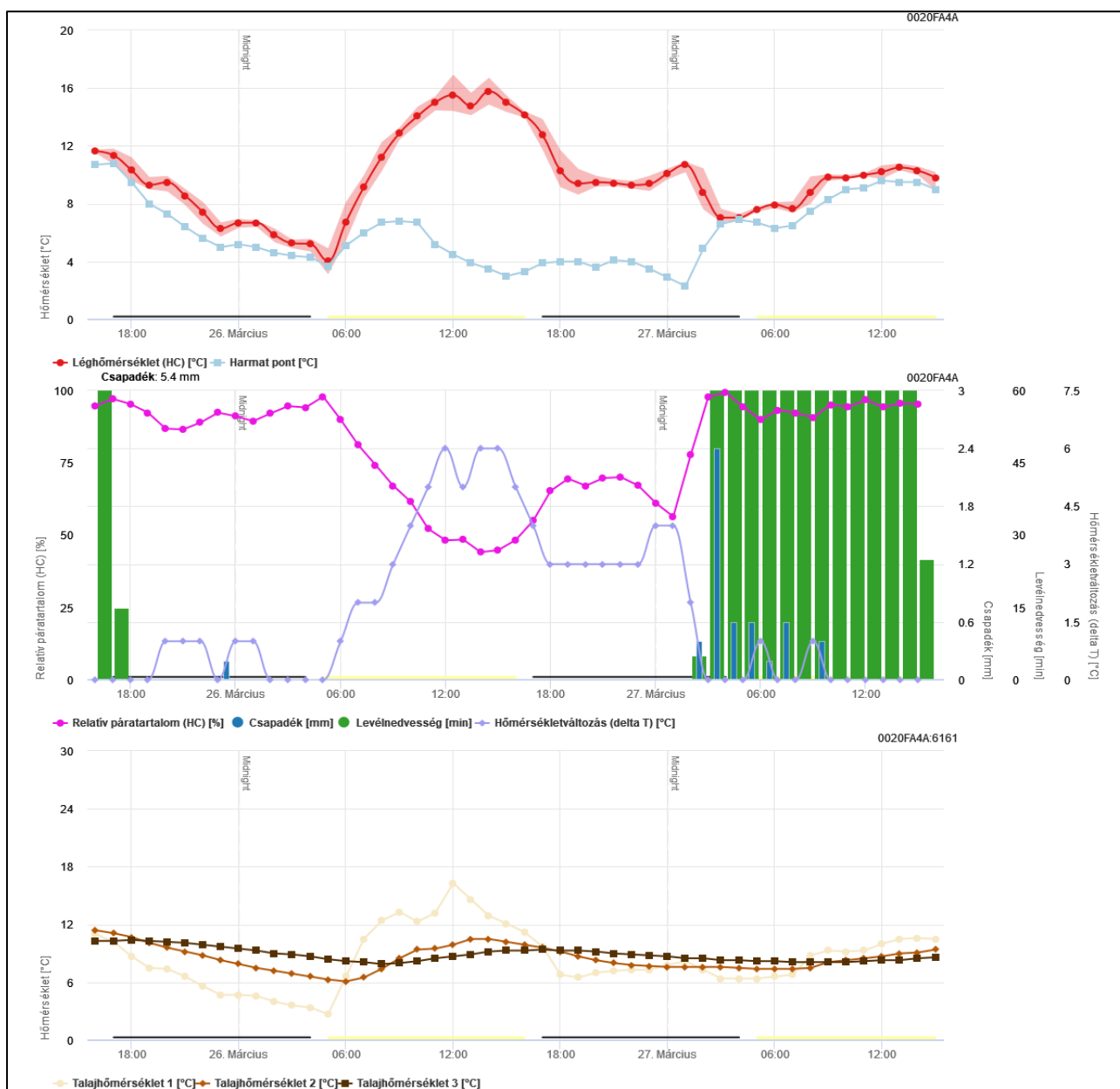
Az elmúlt hét időjárása

Megyénkben az elmúlt héten jellemzően száraz, napos szeles késő tavaszi időjárás volt. A hét elején még előfordultak szórványos záporok melyekből csak elenyésző mennyiségű csapadék hullott. A lehullott csapadék csak időszakosan nedvesítette meg a talajok felső rétegét, a szél rövid idő alatt kiszáraitotta. A hét elejétől felmelegedés kezdődött, a hét végén már kora nyári hőmérsékleti értékeket mérhettünk.

A csapadék mennyiség és az evapotranspiráció alakulása, Debrecen, 2023.03.20.-03.27

Forrás: Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara HBM-i szervezetének debreceni i-Metos állomása

A levélnedvesség/páratartalom/talajhőmérséklet alakulása Debrecen, 2023.03.20.-03.27

Forrás: Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara HBM-i szervezetének debreceni i-Metos állomása

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten, előzmények

Fenológiai (12. hét)

Őszi búza: bokrosodás vége-az első nódusz megjelenése (BBCH 29-31)

Őszi árpa. egy-két nóduszos állapota (BBCH 31-32)

Őszi káposztarepce: rejtettbimbós-zöldbimbós állapot (BBCH 50-51)

Lucerna: 10 cm hajtások

Polifág károsítók

A lucerna az őszi kalászos, illetve a repce a táblákon a mezei pocok (*Microtus arvalis*) fertőzöttség jellemzően gyenge mértékben. Erősebb fertőzöttséget csak a táblaszegélyben, illetve az árokpartokon tapasztaltunk.

A hörcsög (*Cricetus cricetus*) megjelenését, kártételét egyelőre nem tapasztaltuk.

Szántóföldi növények

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az őszi búzában

A gabona lisztharmat (*Blumeria graminis*) az őszi búzában az alsó leveleken, minden állományban megtalálható. A fertőzöttség mértéke változó, a fogékony állományokban előfordulnak közepesen fertőzött góccok. Az alsó levélzónában a lisztharmat lassú terjedése megfigyelhető.

A vörösszda (*Puccinia triticina*) fertőzöttség szórványos, jellemzően csak észlelési szinten van jelen. A kórokozó a fogékony fajtákban sikeresen áttelelt és az alsó leveleken elkezdődött az uredotelepeken a spórák képződése. Az alacsony fertőzöttség és a kis mennyiségű fertőző anyag miatt egyelőre mértékben nem kell a vörösszda jelentős mértékű terjedésével számolnunk.

A sárgarozsda (*Puccinia striiformis*) a fogékony állományokban áttelelt, a kedvező időjárás miatt elkezdődött az uredospórák szóródása. Egyelőre csak észlelési szinten van jelen a fertőzés, de a fogékony fajtákban a sárgarozsda lassú terjedése megfigyelhető.

Szeptóriás levélfoltosság (*Septoria tritici*) számára kedvezett a hajnali, bőséges harmatképződés. A fertőzés egyelőre csak az alsó leveleken terjed, de a jövő heti csapadékos időjárás hatására vélhetően ismét felgyorsul a fertőzés terjedése.

Az őszi búza levélen előforduló szeptória fertőzés, Földes

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az őszi árpában

A gabona lisztharmat (*Blumeria graminis*) az őszi árpában alsó leveleken, mindenütt megtalálható, a fertőzöttség mértéke a jól fejlett dús állományokban már közepes, de előfordulnak erősen fertőzött foltok, táblarészek is. A lisztharmat a középső levélemeleten is megjelent, dinamikus terjed.

Az őszi árpákban a barna levélfoltosság (*Bipolaris sorokiniana*) minden táblán előfordul, a fertőzöttség mértéke jellemzően gyenge. A fertőzés lassú terjedése megfigyelhető.

Hálózatos foltosság (*Drechslera teres*) tünetei minden táblában megtalálhatóak, néhol a fertőzöttség mértéke megközelíti a védekezési küszöbértéket. A fertőzés intenzív terjedése megfigyelhető.

Az őszi árpában az árpa sárga törpülés vírus (BYDV) foltokban, szinte minden táblán megtalálható. A tünetek az élettani betegségek miatt egyre kevésbé feltűnőek.

Állati kártevők

A vörösnakú árpabogár (*Lema melanopa*) imágói az elmúlt héten megjelentek a táblákon. Azóta az egyedszámuk folyamatosan nő, egyelőre az egyedszámuk nem indokolja a védekezést.

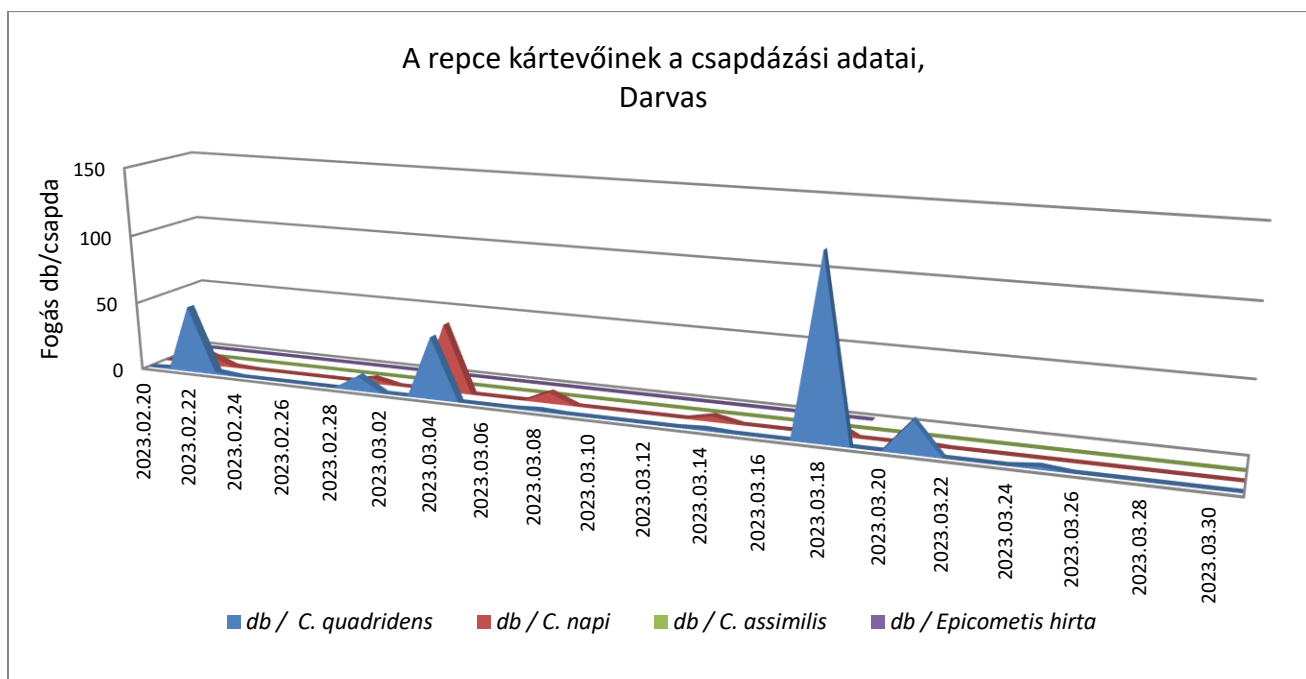
Őszi káposztarepce

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az őszi káposztarepcében

A repcében a foma (*Phoma lingam*) levélfoltjai az alsó leveleken észlelési szinten minden állományban megtalálhatóak. A prognosztizált csapadékos, szeles időjárás kedvezni fog a fertőzés terjedésének.

A repcefénybogár (*Meligethes aeneus*) megjelent a táblákon, a betelepedés a hétfégi meleg időjárás miatt tömeges volt. A repcék többsége már zöldbimbós állapotú, ezért a betelepedést nyomon kell követni és ha az egyedszámuk eléri a virágzatonként a 3-4 darabot, védekezni kell. A jövőhétre prognosztizált erős lehűlés ismét visszaveti a betelepedést.

A repceormányosok repceszár-ormányos (*Ceutorhynchus pallidactylus*) és a nagy repceormányos (*Ceutorhynchus pallidactylus*) tömegesen jelen volt az állományokban, növényenként egy-két imágó is megfigyelhető volt. A jelenleg rendelkezésre álló szerek miatt több esetben meg kellett ismételni a védekezést.

Sárga ragacslap fogásai, Darvas

Kertészeti növények:

A megyénkben még említésre méltó területtel rendelkező almában a varasodás (*Venturia inaequalis*) aszkospórái megjelentek, ezért a védekezések elkezdődtek. A lisztharmat (*Podosphaera leucotricha*) estében a „rojtos” fertőzött hajtásvégi rügyek jelentős része gond nélkül áttelelt, a konídiumok képződését még nem tapasztaltuk.

Debrecen, 2023. 03. 26.